

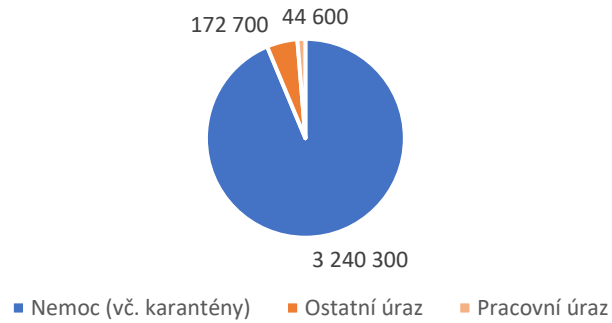
PRACOVNÍ NESCHOPNOST

Pracovní neschopnost je stav člověka, který je ze zdravotních důvodů lékařem dočasně uznán práceneschopným.

Důvodem této neschopnosti může být nemoc, úraz či nařízená karanténa.

V roce 2022 bylo nahlášeno **3 457 600 případů** pracovní neschopnosti. Příčinou je z více jak **93 % nemoc** (vč. karantény) a jen z necelých 7 % (217 300 případů) úraz.

Počet případů pracovní neschopnosti v roce 2022

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

V ČR existují tři systémy sociální ochrany obyvatelstva - sociální pojištění, státní sociální podpora a sociální pomoc. Sociální pojištění přitom řeší situace, na které se občan může předem připravit a pojistit, jako je stáří a nemoc. Jeho pilíři proto jsou důchodové a nemocenské pojištění.

Systém nemocenského pojištění zabezpečuje výdělečně činné osoby v dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci, úrazu či karantény peněžitými dávkami, tzv. **nemocenským**. Nemocenské pojištění je od 1. 1. 2009 upraveno *zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění*.

Pro zaměstnance (s min. příjmem 4 000 Kč měsíčně) je účast na nemocenském pojištění povinná, avšak pro OSVČ je dobrovolná. Zaměstnanec je povinen nemocensky pojistit zaměstnavatel. Účast OSVČ na nemocenském pojištění vzniká na základě přihlášky a zaplacením pojistného na nemocenské pojištění.

Z celkového počtu OSVČ (649 189 osob) je pojištěno pouze 16 %!

Minimální pojistné na nemocenské pojištění pro OSVČ v roce 2023 bylo stanoveno na 168 Kč a v roce 2024 na 216 Kč.

O vzniku dočasné pracovní neschopnosti rozhoduje ošetřující lékař, a to vystavením Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, tzv. e-neschopenky. Od 1. 1. 2020 probíhá vše elektronicky. V papírové podobě byl zachován pouze **Průkaz dočasné práce neschopného pojištěnce**, který pojištěnec dokládá i při hlášení pojistné události z životního pojištění.

Zaměstnanec i OSVČ má nárok na nemocenské od 15. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti, maximálně však 380 kalendářních dnů. Prvních 14 kalendářních dnů je zaměstnanec (nikoli OSVČ) navíc zabezpečen náhradou mzdy/platu, kterou mu poskytuje zaměstnavatel. Náhrada mzdy náleží pouze za pracovní dny, a to od 1. pracovního dne dočasné pracovní neschopnosti. Nemocenské se naopak vyplácí za dny kalendářní.

VÝŠE NEMOCENSKÉHO

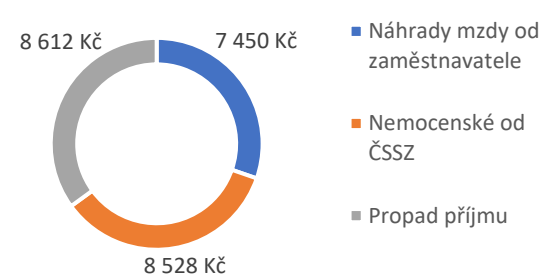
Výpočet dávky nemocenského je složitý.

Výše nemocenského závisí na dosahovaném příjmu, redukčních hranicích pro redukcí denního vyměřovacího základu, redukcí mezi jednotlivými redukčními hranicemi a na procentní sazbě.

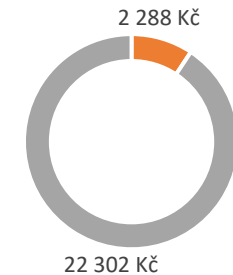
Jaký vliv má pracovní neschopnost na příjmy v domácnosti?

Měsíční příjem bezdětného klienta v době 30denní pracovní neschopnosti s příjmem 30 000 Kč (tzn. s čistým příjmem 24 590 Kč)*

Zaměstnanec

OSVČ

Propad čistého příjmu u zaměstnance 35 %.

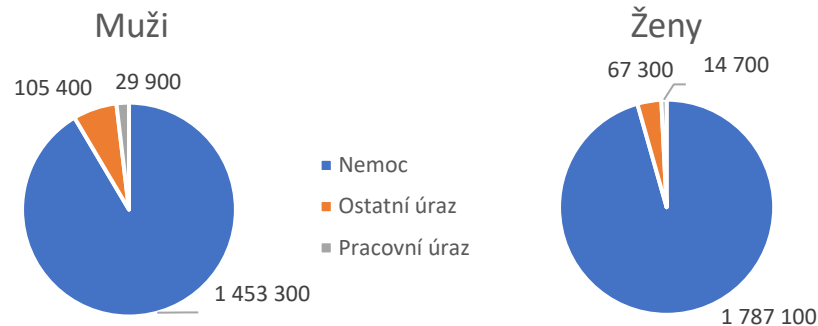
Propad čistého příjmu u OSVČ 91 %.

* OSVČ platí minimální pojistné na nemocenské pojištění ve výši 216 Kč měsíčně.

Zdroj: Výpočet čisté mzdy pro rok 2024 - <https://www.mesec.cz/kalkulacky/vypocet-ciste-mzdy-balicek-2024/>, výpočet nemocenského zaměstnance <https://www.penize.cz/kalkulacky/nemocenska#nemocenska-vysledek>, OSVČ <https://www.penize.cz/kalkulacky/nemocenska-osvc#nemocenska-osvc-vysledek>.

STATISTIKA

Počet případů pracovní neschopnosti podle příčiny a pohlaví v roce 2022

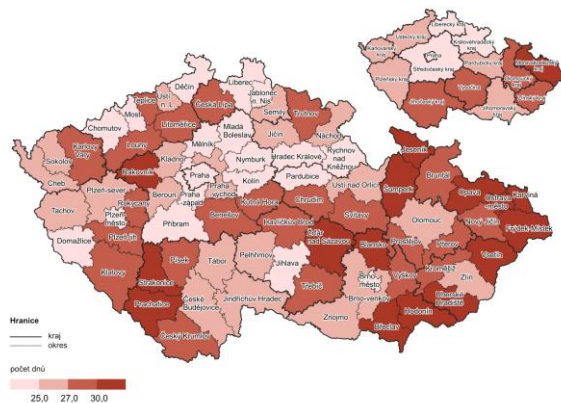

Ženy (s celkovým počtem 1 869 100 neschopenek) nastupují do pracovní neschopnosti častěji než muži. Počet neschopenek u mužů je téměř o 281 000 nižší. Úrazy ovšem naopak více postihují muže.

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti

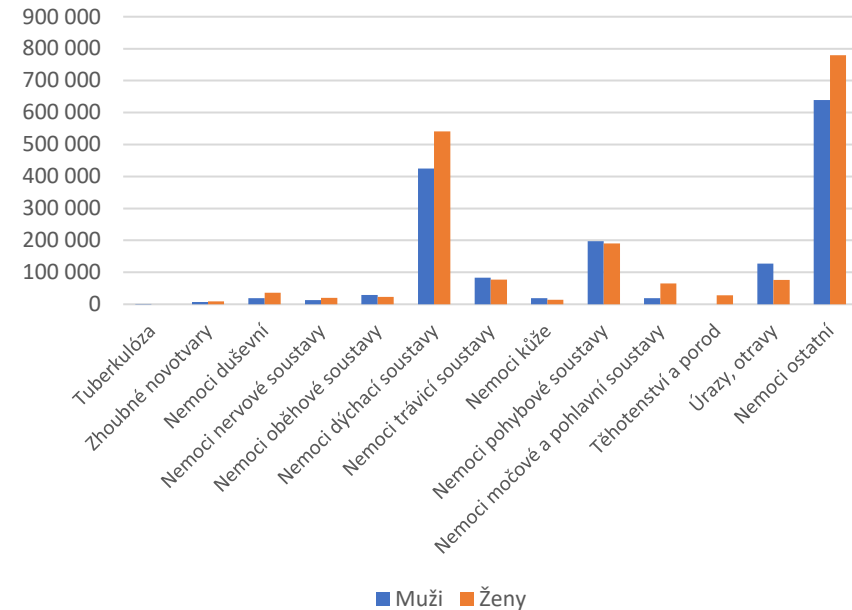
Dočasná pracovní neschopnost trvá v průměru **26 dnů**. U OSVČ je to však **81 dnů**! Průměrný počet dnů pracovní neschopnosti je u žen 26,6 dne a u mužů 26,1 dne. Nemoci způsobují pracovní neschopnosti o průměrné délce 24 dnů a úrazy neschopnosti o délce 56 dní.

Průměrná délka pracovní neschopnosti v okresech a krajích ČR v roce 2022

Nejdelší průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti je v Moravskoslezském kraji (31 dnů) a ve Zlínském kraji (30 dnů). Naopak nejkratší průměrná délka je v Praze (24 dnů).

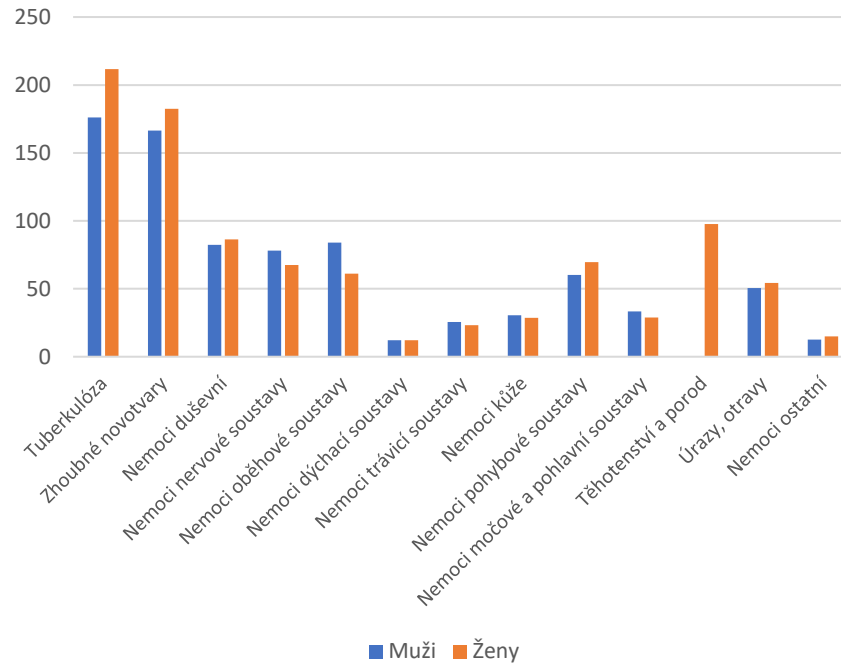
Počet případů pracovní neschopnosti dle skupin diagnóz a pohlaví v roce 2022

Nejvýraznější kategorií ostatní nemoci tvořily zejména neschopenky pro případ **karantény spojené s covidem** a případy, u kterých v průběhu karantény vypuklo toto onemocnění s vážnějšími příznaky. Dalším nejčastějším důvodem dočasné pracovní neschopnosti jsou **nemoci dýchací soustavy** (celkem 965 300 případů). Ty v roce 2022 způsobily více než čtvrtinu (28 %) všech případů pracovní neschopnosti. V této skupině nemocí byly neschopenky vystavovány především kvůli **akutním infekcím dýchacích cest či chřipkám**. A třetí nejčastější příčinou jsou **nemoci pohybové soustavy**, které zapříčinily 11 % pracovních neschopností. Nejčastěji se jednalo o **nemoci páteře**.

Z hlediska **pohlaví** se výraznější rozdíly v pracovní neschopnosti vyskytují zejména u **nemocí močové a pohlavní soustavy**, se kterou se ženy léčí 3x častěji než muži, a i u **duševních nemocí**, kde je to 2x častěji. Muži jsou naopak náchylnější na **nemoci oběhové, trávicí a pohybové soustavy**. Mnohem častěji jsou v pracovní neschopnosti také z důvodu **úrazu či otravy** (téměř dvojnásobně).

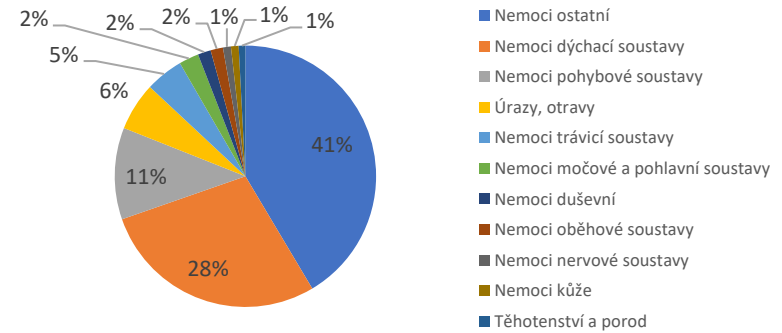
Průměrná délka pracovní neschopnosti ve dnech dle skupin diagnóz a pohlaví v roce 2022

Nejdelší průměrná délka trvání pracovní neschopnosti byla v roce 2022 evidována u **tuberkulózy**, a to 189 dnů. Celkem bylo na tuto diagnózu vystaveno pouze 85 neschopenek. Z častějších onemocnění se v průměru nejdelší neschopnost týká **zhoubných novotvarů** (175 dnů) a **nemoci spojených s těhotenstvím, porodem a šestinedělím** (98 dnů). Za zmínku stojí také **duševní nemoci** (85 dnů).

Z hlediska **pohlaví** je výskyt pracovní neschopnosti četnější u žen. Nemocné jsou v průměru o 0,8 dne déle než muži.

Struktura případů dočasné pracovní neschopnosti dle skupin diagnóz v roce 2022

CO Z TOHO VYPLÝVÁ?

- ✓ Nemocenské klientovi stačit nebude!
- ✓ Toto připojištění klientovi sjednat co nejdříve.
- ✓ VŽDY klientovi sjednat připojištění pro případ pracovní neschopnosti z důvodu nemoci i úrazu!
- ✓ Preferuje-li klient nižší pojistné, sjednat variantu s vyšší odkladnou dobou (57+).

PRACOVNÍ NESCHOPNOST V ALLIANZ

- ✓ 4 varianty – z důvodu nemoci i úrazu s odkladnou dobou 14, 28 a 56 dnů a z důvodu vyjmenovaných úrazů s odkladnou dobou 28 dnů pracovní neschopnosti (varianta pro nemocné).
- ✓ Standardní odkladná doba 2 měsíce, u těhotenství 8 měsíců od počátku připojištění.
- ✓ Pojistné plnění až za 730 dnů pracovní neschopnosti.
- ✓ Denní dávka až 2 500 Kč.

KONKURENČNÍ VÝHODY ALLIANZ

- ✓ Žádné obecné výluky na neschopnost kvůli bolesti zad v průběhu pojištění.
- ✓ Pojistné plnění za pracovní neschopnost z důvodu léčby závislosti či prac. úrazu.
- ✓ Pojistné plnění od 1. dne pracovní neschopnosti z důvodu závažné nemoci či úrazu s hospitalizací.